

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dictamina Seu Scita Variæ Doctrinæ, Politicæ, Moralis,
Stoicæ, Christianæ, & Spiritualis**

Nieremberg, Juan Eusebio

Paderbornæ, 1711

Decas VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50306](#)

61. Ratio bonitatis fundata est in operatione bona, id est, in virtute, quæ cùm nihil fortunæ debeat, nihil quoque ab invidia pavescit. Extra jus utriusque est: nihil fortuitum videt, nihil timet adversum. Id totum in manu tua est; & quemadmodum à mortalium nemine hoc thesaurum expectes, ità quoque nulli in videas. Non reputa felicem, quem fortuna beárit; periculum, quo laborat, commiserationem meretur, non invidiam.

62. Cùm videris honore aut opibus pollentem aliquem, non continuò asseras: hic felix est; dicio potius: hic periclitatur esse infelix. Cui nihil aut parùm domini est, caret isto periculo. Si quæ mundus offert, aut opinio fingit, reipsa bona ferent, id tamen haberent mali, quòd causa essent malorum.

63. Nemo livore tangetur in alios, nemo vilipendet, quisquis non ad id, quod modò sunt, sed qui fuerint aut futuri sint oculos reflectat. Ille prædives est, & opibus abundat: forsitan brevi visurus es mendicum. Ille Magistratum tenet, & hono-

honoribus fulget: quid si obscurus carcer
eum excipiat? Iste pauper est, & iro ab-
jectior: quis novit, si non perendie ejus
ope egueris?

64. Si quereris te immerito non eve-
stum eò, quò pessimis artibus penetravit
palponum aliquis; aut æquas illum mali-
tiâ, aut novam committis. Res mundi hu-
jus nemo gratis comparârit, omnes pre-
tio valent: moneta currens adulatio est. Si
cum hac non licitâsti, quid miraris, si ne-
mo dederit. Hæ merces alio pretio emi-
non solent. Quod si & tu hunc nummum
porrexeris, exitio tuo scies, quid emeris.

65. In venditionibus consuevit dari ali-
quid, & accipi aliquid; at qui nihil eme-
rit, nihil quidem recipit, sed & nihil amit-
tit, retinens quæ habebat. Quid quereris,
tibi non præberi, quod dari solet in exi-
tium petentium? sufficiat, quod nuper
possederas, & quòd interitu ereptus sis:
quòd in adversa duraveris animum: quòd
vilia despixeris, id est, merentia despici.

66. Quis adeò mentis est inops, ut quo
vestem comparet, se vendat in manci-
pium? Et tu animum servituti addicis, ut
corpori

corpori mollius sit. An nescis hujus saginâ illū attenuari? Quod si in hac procuranda laboras nimiūm, jam mancipium es ejus, quod deperis, punitus merito tuo, & animâ vinculis mancipatâ, tametsi corpus liberè deliciis vacet.

67. Res inter humanas laudabilius nihil, ac animus despiciens laudis, & gratis serviens virtuti. Nihil illa præter se pretiosius habet, sinè muneribus & arrhis temporalium sui valor, & merces. Major rerum usus contemptus est, major & fructus. Nam usus dominum sequitur: nullus autem ex vero rerum dominus, nisi, qui contemnit, qui deperit, non dominus sed servus est: non possidet, sed possidetur. Quò majores res fingit opinio, eò major est animus vilipendens. Honore nihil magis æstimari solet, illo igitur major est, qui contemnit.

68. Mundi bona sunt instar urticarum, quæ de longinquo virore placent, sed tangentes urunt, & morsicant, Dum speres, & quasi à longè videoas, bona videntur; ubi frueris, pungunt, & vulnerant. Quæ divitiæ curis? quis honor ignominia? quæ voluptas acerbitate suâ caret?

69. Stultus semper desiderat, immemor eorum quæ habet, licet cupitis meejus: quasi præsentibus offendit ad absencia properat, illis quoque, ubi adfuerint, irritandus. Nullius fruitur, & omnibus inhiat, suis met ipse torquetur votis.

70. Malè concupieris illud, cui omnes insidiantur, & quod à nemine securum est: multitudo ambientium officit, nè obtineas: numerus invidorū, nè quiete possideas. Res terræ hujus montaneæ sunt, & instar ferarum; quò magis accesseris, eò fugiunt magis: ambientem declinant.

DECAS VIII.

71. Non est Sapientis appetere, sed velle: non timidum esse, sed cautum: non voluptuari, sed gaudere. Nihil desideret, nisi cum ratione: cautè præveniat, sed cum quiete: liberè gaudeat, sed cum honestate: de nullo doleat, nisi de peccato; quamquam ubi ratio ad est, peccatum adesse non debet.

72. Virtuoso ea præ cæteris prærogativa est, quòd inter ipsa tormenta felicitate non careat. Non judicat esse malum, unde non redditur malus. Culpam timet, pœnam